

JAN MAREŠ

vrchní ředitel sekce vzdělávání a mládeže
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Praha, 16.01.2026
Č. j.: MSMT-232/2026-4
Příloha

Vážení [REDACTED],

reaguji na Vaši žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, kterou jste zaslali Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) dne 22.12.2025, evidovanou pod č. j. MSMT-232/2026-1. Ve Vaší žádosti uvádíte následující – viz příloha.

V souvislosti s Vaší žádostí Vám sděluji níže uvedené:

K části I, odst. 1:

MŠMT i nadále připouští a respektuje více organizačních forem realizace povinné výuky plavání, doporučení žádnou organizační formu neoznačuje jako zakázanou. Problematické je spojení realizace povinného vzdělávacího obsahu (který musí být ve školách zřizovaných krajem, obcí, svazkem obcí nebo státem realizován bezplatně) a nutnost úhrady části nákladů zákonnými zástupci žáka za pobyt žáků v příslušném zařízení, kde se povinná výuka plavání realizuje (zejm. stravování, ubytování, příp. doprava).

K části I, odst. 2:

Jedná se zejména o dočasnou nedostupnost blízkého bazénu z důvodu jeho rekonstrukce nebo o nepřiměřenou vzdálenost vhodného bazénu. Výjimečnost a odůvodněnost zároveň předpokládá aktivní přístup ředitele školy k nalezení varianty bez nutnosti pobytové výuky plavání.

K části II, odst. 3:

Vzdělávání v základních školách se realizuje podle školního vzdělávacího programu (ŠVP), jehož součástí je mimo jiné i učební plán a vzdělávací obsah vyučovacích předmětů. ŠVP ale nelze chápat jako souhrn oddělených, samostatných vyučovacích hodin nebo předmětů. Vzdělávací obsah tvoří promyšlený, vnitřně provázaný celek. Pokud žáci musí dojíždět pravidelně do vzdálenějšího bazénu, musí s tím učební plán, vzdělávací obsah i rozvrh hodin konkrétní třídy počítat. V rozvrhu hodin je třeba vytvořit dostatečný prostor pro přesun žáků do bazénu a zpět tak, aby žáci v příslušném ročníku a třídě nepřicházeli o jiný povinný vzdělávací obsah. Pokud rozvrh hodin, učební plán a rozvržení vzdělávacího obsahu počítá s dojížděním, nedochází k “opakovanému zkracování výuky jiných povinných předmětů”. Je třeba zdůraznit, že Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV) dává školám velký prostor přizpůsobit učební plán, počty hodin pro jednotlivé vzdělávací oblasti a obory (na úrovni škol pro vyučovacích předměty) místním podmínkám.

K části II, odst. 4:

Viz odpověď na předchozí otázku v odst. 3. Nad rámec toho lze uvést, že i u pobytového kurzu plavání může dojít k obdobné situaci při dopravě na místo kurzu a zpět.

K části III, odst. 5, bodu 1:

Zásada bezplatnosti základního vzdělávání ve veřejných základních školách vychází z čl. 33 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, dále z ustanovení § 2 odst. 1 písm. d) a § 123 odst. 1 zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Je třeba požadovat, aby žák (resp. jeho zákonný zástupce) byl oproštěn od povinnosti nést ty náklady a výdaje, které jsou nezbytné pro poskytování vzdělávání ze strany školy, resp. státu (nález Ústavního soudu č. 25/94 publikovaný pod č. 165/1995 Sb.). Žák tak nemůže (ani částečně) nést náklady na provoz a údržbu školy, na mzdy a platy pedagogických i nepedagogických pracovníků, na realizaci vyučovacích předmětů, nemůže hradit školné, tj. úplatu za poskytované vzdělávání.

Bezplatnost základního vzdělávání je třeba vztahovat na závazný obsah vzdělávání stanovený RVP ZV.

Problematickým se proto stává taková organizační forma výuky, při níž je výuka povinného vzdělávacího obsahu fakticky realizovatelná pouze v pobytové formě v externím zařízení mimo školu, a tím je přímo podmíněna finanční spoluúčastí zákonných zástupců. V takovém případě dochází ke kolizi s principem bezplatnosti povinného vzdělávání.

K části III, odst. 5, bodu 2:

Základem pro odlišný pohled je obsah RVP ZV. Výuku plavání stanoví RVP ZV jako povinnou v minimálním rozsahu 40 hodin. Dále stanoví závazné očekávané výstupy/výsledky učení. Výuka lyžování, bruslení nebo jiných sportů není v RVP ZV stanovena jako povinná.

Školou v přírodě rozumíme pobytovou akci mimo školu, kde probíhá vzdělávání, a to různého vzdělávacího obsahu dle volby školy, ve zdravotně příznivém prostředí. Může se jednat také o adaptační pobyty apod. Nejedná se o realizaci povinného vzdělávacího obsahu, proto účast žáků není povinná, zejména s ohledem na nutnost finanční spoluúčasti zákonných zástupců žáka.

Povinná výuka plavání, která je součástí závazného vzdělávacího obsahu dle RVP ZV, musí být žákům poskytována bezplatně, přičemž náklady spojené s její realizací nelze přenášet na zákonné zástupce.

Rozdíl spočívá mimo jiné v tom, že při neúčasti žáka na škole v přírodě nedojde k ohrožení naplnění očekávaných výsledků učení jednotlivých vzdělávacích oborů, neboť vzdělávací obsah se tam obvykle pouze procvičuje a aplikuje. Naproti tomu při neúčasti žáka na plaveckém kurzu si tento žák nemůže daný vzdělávací obsah (tj. plavecké dovednosti) ve škole osvojit, prostě hrozí, že se nenaučí plavat.

K části III, odst. 5, bodu 3:

Ano, s výjimkou škol soukromých a církevních.

K části IV, odst. 6:

V doporučení není argumentováno efektivitou průběžné výuky ve srovnání s intenzivní výukou plavání. Argumentace je založena na principu bezplatnosti vzdělávání – viz výše v předchozích bodech odpovědi.

K části VI, odst. 9:

Podle § 3 školského zákona MŠMT vydává rámcové vzdělávací programy (RVP), které definují závazný obsah, délku, formy i organizační uspořádání vzdělávání ve školách – včetně způsobů vzdělávání žáků, modulárních struktur, specifik vyučování menšin apod.

Podle § 4 školského zákona RVP určují konkrétní formy vzdělávání (včetně organizačních variant), délku a obsah vyučování i požadavky na personální, materiální i organizační podmínky. RVP jsou vydávány MŠMT a jsou závazné pro tvorbu ŠVP.

Na základě této pravomoci MŠMT vykládá, jak se má RVP aplikovat v praxi, včetně volby organizační podoby výuky (např. blokové organizace, modulární výuka, rozdělené třídy, projekty, atd.). Metodická doporučení konkrétně rozvíjejí, objasňují či upřesňují daná ustanovení, avšak nejsou právně závazná.

K části VI, odst. 10:

Metodické doporučení MŠMT není právně závaznou normou, ale slouží jako doporučující interpretační rámec. Školy a zřizovatelé jej mají brát jako praktické vodítko – zvláště tam, kde MŠMT přiděluje části dokumentu symbol „§“. V konečném důsledku ale platí, že hlavním měřítkem je vždy zákon a obecně závazné předpisy.

K části VII, odst. 11:

Jedná se o vyhlášku č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 (Škola může v souladu se školním vzdělávacím programem organizovat zotavovací pobyty žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušování vzdělávání, výjezdy do zahraničí a další akce související s výchovně vzdělávací činností školy.) ve spojení s školským zákonem, § 44 (Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.)

K části VII, odst. 12:

V doporučení není uvedeno žádné tvrzení k jiným sportům a organizačním formám jejich výuky.

K části VII, odst. 13:

Viz předešlé odpovědi.

K části VIII, odst. 13:

Při přípravě původní verze doporučení v roce 2022 byl text doporučení v listopadu 2022 konzultován s Asociací plaveckých škol ČR a Českou unií školního plavání. Změna v roce 2025 se týkala změn financování.

K části VIII, odst. 14:

Připomínky Asociace plaveckých škol ČR a České unie školního plavání, které bylo možno akceptovat, byly do textu doporučení zařazeny. Nejednalo se o všechny připomínky, které byly obdrženy, pouze o jejich akceptovatelnou část.

MŠMT nezodpovídá za to, co organizace uvede do svých plánů práce. Obecně lze konstatovat, že jakákoliv organizace může požádat o jednání s MŠMT. Podobně k tomu přistupuje i Vaše organizace.

Závěrem Vám sděluji, že zbylé Vámi požadované informace, uvedené v části V odst. 7 a 8 Vaší žádosti, jsou vyřízeny rozhodnutím vrchního ředitele sekce vzdělávání a mládeže, Mgr. Jana Mareše, MBA, pod č. j. MSMT-232/2026-5.

S pozdravem

 Digitálně podepsal
Mgr. Jan Mareš
MBA
Datum: 2026.01.16
15:36:53 +01'00'

Rozdělovník:

[Redacted content]